

§ 80 tr. z., podle jehož německého znění je nepochybně, že způsoby spáchání tam uvedené (řečmi nebo díly tiskovými) se vztahují také na podněcování a pokus svádění, kdežto podle českého překladu vydavateli převzatého (»vybízeli kdo... řečmi nebo díly tiskovými, podněcovali...«) nutno dospěti k výkladu právě opačnému. Pro slovo »Landesstelle« v § 35 zákona o společnostech výdělečných a hospodářských z r. 1873 přijat překlad »řízení (!) zemské«.

Vedlejší trestní zákony nejsou uvedeny v pořádku časovém, nýbrž systematicky roztrženy do několika oddělení: trestné činy proti zájmům státním, proti právům a povinnostem občanským, proti vztahům mezinárodním, proti bezpečnosti života a zdraví, proti zájmům majetkovým, proti právům imateriálním a proti řádu hospodářskému. Tímto rozdělením má patrně býti usnadněno sblížení zákonů souvisejících a ulehčeno jich hledání. Nároku na vědeckou dokonalost toto roztržení zajisté nečiní; jinak by na př. zákon o vystěhovalectví sotva byl uveden mezi trestnými činy proti vztahům mezinárodním, s nimiž trestní ustanovení tohoto zákona nemají nic společného. Také branný zákon sotva kdo bude hledati ve skupině trestných činů proti právům a povinnostem občanským. Za takových okolností jest ovšem otázkou, nebylo-li by se spíše doporučovalo pořadí časové, zejména když je připojen abecední rejstřík upravený podle předmětu.

Tyto poznámky, jež potlačiti je theoretikovi těžko, neumenšují nijak praktické upotřebitelnosti sbírky. Již to, že máme tu první v podstatě úplné české vydání trestních předpisů platných té doby v zemích českých, vydání, které hodnotou svou daleko předčí vše, co dosud v této příčině bylo publikováno, učiní zajisté knihu vítanou pomůckou pro naši praxi a přispěje k hojněmu jejímu rozšíření, jehož plnou měrou zasluhuje.

III.

Univ. prof. Dr. A. Milota, **Zákon na ochranu republiky**. Guskova sbírka komentovaných zákonů československé republiky, svazek 1., v Kroměříži 1923.

Po českém Kompasů počíná také Guskovo nakladatelství vydávati sbírku zákonů čs. opatřených poznámkami. Sbírkou zahajuje komentář profesora Miloty k zákonu na ochranu republiky z 19. března 1923 čís. 50 Sb. z. a n. a můžeme hned říci: zahajuje ji šťastně. Neboť poznámky připojené k jednotlivým paragrafům jsou tak četné a větším dílem obsáhlé a látka u jed-

notlivých trestných činů tou měrou systematicky uspořádána, že jediné zevní forma knihy a pak to, že zachován zákonný pořad paragrafů, připomíná nám, že máme před rukama jen komentář. Spisu dodává zvláštního významu ta okolnost, že autor jeho sám byl intensivně zúčastněn na sepsání a parlamentním projednání uvedeného zákona, takže autorův výklad pochybných míst nabývá povahy interpretace, řekl bych: oficiální. To má zejména význam, pokud jde o známou spornou otázku, vztahuje-li se příslušnost státního soudu také na dokonanou vraždu ústavních činitelů, k níž Milota bez výhrady přisvědčuje. V některých otázkách možno arci býti také jiného mínění než autor; tak zejména tvrdí-li (str. 45), že urážka presidenta republiky v případě § 11 čís. 1. al. 1. vyžaduje mimo vědomí, že projev je zneuctující, ještě zvláštní animus injuriandi (úmysl ublížení cti presidentově). Také není, jak za to mám, zcela nepochybné mínění, jež zastává Milota (str. 65) v souhlase s nejvyšším vojenským soudem, pokud jde o otázku, mohou-li býti subjektem vojenského deliktu také nekombatanti. Pro praktiky činí spis zvláště příručním, že u každého jednotlivého trestného činu jsou uvedena všeobecná ustanovení hlavy IV, pokud se na čin vztahují, zejména příslušnost, možnost užití práva zmírňovacího, možnost zastavit periodický tiskopis a j. jakož i odchylky, ve příčině trestu platné pro Slovensko a Podkarpatskou Rus podle zákona z 15. dubna 1920 čís. 284 Sb. z. a n.

IV.

Vojenský trestní soudní řád (zákon z 5. července 1912 ř. z. 131). Podle zákonů a nařízení platných v čs. republice upravil a rozhodnutími čs. nejvyššího vojenského soudu opatřil generál justiční služby Jar. Steinbach, vicepresident nejvyššího vojenského soudu v Praze, 1923. Schváleno ministerstvem Národní obrany (výnos čís. 8780 [4057 pres. voj.] 23 z 26. února 1923). Nákladem vlastním. Tisk E. Beauforta v Praze.

Ačkoli uplynulo již pět let od převratu, postrádali jsme dosud českého vydání vojenského trestního řádu. Naše soudy vojenské byly nuceny užívatí německého vydání Manzova nebo Lelewerova, (český překlad v říšském zákoníku je již od nějaké doby rozebrán), což mělo sice výhodu autentického textu, zároveň však tu nevýhodu, že v těchto německých vydáních nejsou provedeny změny nastalé od převratu ve vojenském trestním zákonodárství. Zaslужnou prací generála Steinbacha uvedenou v nadpise byla vyplněna tato citelná mezera. Pu-